

Subsidieregeling ‘Toekomstbestendig Wonen Gelderland’ gemeente Apeldoorn

Burgemeester en wethouders van de gemeente Apeldoorn;

Gelet op titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 3, eerste lid, van de Verordening stimuleringsleningen Apeldoorn

BESLUITEN:

vast te stellen de volgende regeling:

subsidieregeling ‘Toekomstbestendig Wonen Gelderland’ gemeente Apeldoorn

Artikel 1 Algemene bepalingen en begripsomschrijving

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
  - aanhorigheden: een bestaande aanhorigheid is alles wat bij een woning hoort. Voorbeelden van aanhorigheden zijn een bestaande schuur, een loods of garage. Aanhorig betekent dus niets anders dan bijbehorend en ten dienste van de woning.
  - aanvrager: een natuurlijk persoon zijnde de eigenaar-bewoner van een woning met bijbehorende aanhorigheden;
  - Awb: Algemene wet bestuursrecht;
  - budget: het jaarbudget als bedoeld in artikel 3 van de verordening en tevens het subsidieplafond als bedoeld in artikel 4:25 Awb;
  - bouwdepot: als bedoeld in de Algemene Bepalingen Hypothecair Krediet en Algemene Bepalingen Consumptief Krediet van SVn;
  - college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Apeldoorn;
  - declaratieformulier: de door de SVn beschikbaar gestelde declaratieformulier;
  - eigenaar-bewoner: de eigenaar van de in de gemeente Apeldoorn gelegen bestaande woning en bij de woning behorende bestaande aanhorigheden waar de aanvraag op van toepassing is en waar hij of zij of haar hoofdverblijf heeft en waar hij of zij staat ingeschreven in de Wet Basisregistratie personen;
  - geldleningsovereenkomst: de ondertekende offerte van de SVn-geldlening;

- krediettoets: kredietbeoordeling door SVn inzake de kredietwaardigheid van aanvrager;
  - lening: subsidie in de vorm van een lening als bedoeld in artikel 4:21 van de Awb;
  - maatregelen: maatregelen als bedoeld in artikel 5 en zoals opgenomen in bijlage A; deze bijlage maakt onlosmakelijk onderdeel uit van deze subsidieregeling;
  - Nul Op de Meter: woning waarvan de som van de ingaande en uitgaande energiestromen voor gebouwgebonden energie bij een normaal leefpatroon op jaarbasis gelijk aan of lager is dan nul en met een additionele energieopwekkingscapaciteit voor gebruikersgebonden energie van ten minste 3.150 kWh indien het een vrijstaande of halfvrijstaande woning betreft, 2.700 kWh indien het een tussenwoning betreft of 1.780 kWh indien het een flat of appartement betreft;
  - SVn: stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten, statutair gevestigd te Hoevelaken en kantoorhoudende te Amersfoort, financiële dienstverlener, geregistreerd onder AFM-vergunningnummer 12013647;
  - Toekomstbestendig Wonen Lening: een Stimuleringslening die consumptief of hypothecair wordt verstrekt ten behoeve van de financiering van de door het college aanvaarde werkelijke kosten van de maatregelen;
  - Toekomstbestendig Wonen Verzilverlening: een Verzilverlening ten behoeve van de financiering van de door het college aanvaarde werkelijke kosten van de maatregelen;
  - Toekomstbestendig Wonen Maatwerklening: een Stimuleringslening die hypothecair wordt verstrekt ten behoeve van de financiering van de door het college aanvaarde werkelijke kosten van de maatregelen ten behoeve van de energietransitie, asbestsanering en/of funderingsherstel. Deze Maatwerklening is alleen bedoeld voor aanvragers die op grond van hun inkomen niet in aanmerking komen voor een Toekomstig Wonen Lening consumptief of hypothecair of een Toekomstbestendig Wonen Verzilverlening;
  - toekenningsbesluit: een besluit van het college tot toekenning van een subsidie in de vorm van een SVn-lening onder voorbehoud van een positief oordeel van SVn over het resultaat van de krediettoets;
  - verordening: Verordening stimuleringsleningen Apeldoorn;
  - verstrekking: de levering door het SVn van een bij een toekenningsbesluit toegekende lening;
  - werkelijke kosten: de totale kosten van materialen en werkzaamheden of de kosten van de investering, voor zover noodzakelijk voor het treffen van maatregelen;
  - woning: bestaande gebouwde onroerende zaak in de gemeente Apeldoorn die een zelfstandige woongelegenheden vormt en geschikt en bestemd is voor permanente bewoning en die in de Wet basisregistratie adressen en gebouwen met een woonfunctie is geregistreerd, met bijbehorende bestaande aanhorigheden.
2. Tenzij in deze regeling uitdrukkelijk anders wordt vermeld, gelden de voorwaarden en bepalingen in de verordening.

Artikel 2 Doel en toepassingsbereik.

Het doel van deze subsidieregeling is het stimuleren van het treffen van maatregelen in of bij de woning en ten behoeve van de woning zodat bestaande woningen in de gemeente Apeldoorn meer toekomstbestendig worden gemaakt en derhalve worden verbeterd. Hiervoor kunnen de volgende subsidies in de vorm van een lening verleend worden:

- a. 'Toekomstbestendig Wonen Lening' consumptief;
- b. 'Toekomstbestendig Wonen Lening' hypothecair;
- c. 'Toekomstbestendig Wonen Verzilverlening';
- d. 'Toekomstbestendig Wonen Maatwerklening'.

Artikel 3 Aanvrager

Een lening op grond van deze regeling kan uitsluitend worden aangevraagd door een aanvrager mits de aanvrager:

- a. van een 'Toekomstbestendig Wonen Lening' consumptief een eigenaar-bewoner is. Bij twee of meer eigenaren gelden deze gezamenlijk als aanvrager. Eén van beide aanvragers is jonger dan 76 jaar. De peildatum hiervoor is de datum waarop de aanvraag bij SVn binnenkomt.
- b. van een 'Toekomstbestendig Wonen Lening' hypothecair een eigenaar-bewoner. Bij twee of meer eigenaren gelden deze gezamenlijk als aanvrager.
- c. van een 'Toekomstbestendig Wonen Verzilverlening' een eigenaar-bewoner is. De minimale leeftijd is 10 jaar voor de wettelijke AOW-leeftijd (58+) en kent geen maximum leeftijd. Indien er twee aanvragers zijn geldt dit voor beiden.
- d. van een 'Toekomstbestendig Wonen Maatwerklening' een eigenaar-bewoner is die niet in aanmerking komt voor een lening als bedoeld onder a, b en c. Dit blijkt uit afwijzingen hiertoe bij SVn. Bij twee of meer eigenaren gelden deze gezamenlijk als aanvrager.

Artikel 4 Vereisten

Om in aanmerking te komen voor een lening als bedoeld in artikel 2 gelden in aanvulling op artikel 3 nog de volgende vereisten:

- a. de kosten van de treffen maatregelen staan in redelijke verhouding tot het te verkrijgen resultaat;
- b. de te realiseren maatregelen zijn niet uitgevoerd;
- c. de te realiseren maatregelen bedragen tenminste €2500,00;
- d. om in aanmerking te komen voor een 'Toekomstbestendig Wonen Maatwerklening' geldt aanvullend nog dat de aanvrager op grond van zijn en of haar inkomen niet in aanmerking kan komen voor een 'Toekomstbestendig Wonen Lening' consumptief of hypothecair of een 'Toekomstbestendig Wonen Verzilverlening', hetgeen blijkt uit afwijzingen van de SVn;
- e. de maatregelen als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder b, c, d, e of f dienen te allen tijde gecombineerd te worden met minimaal één energiebesparende of energieopwekkende maatregel als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder a.

Artikel 5 Maatregelen

1. Leningen als bedoeld in artikel 2 kunnen worden verleend voor de financiering van de werkelijke kosten van maatregelen die bijdragen aan het toekomstbestendig maken van de woning met aanhorigheden. Hieronder worden de volgende maatregelen verstaan:
  - a. energiebesparende en/of energieopwekkende maatregelen;
  - b. maatregelen voor levensloopbestendig wonen;
  - c. maatregelen ten behoeve van Nul Op de Meter;
  - d. maatregelen ten behoeve van aardgasvrij wonen;
  - e. maatregelen ten behoeve van asbestsanering;
  - f. maatregeling die bijdragen aan funderingsherstel.
2. De maatregelen als hiervoor bedoeld zijn uitgewerkt in de bijlage A bij deze regeling. Deze bijlage maakt deel uit van deze regeling.

Artikel 6 Kenmerken lening

1. Voor de 'Toekomstbestendig Wonen lening' die consumptief voor het treffen maatregelen als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder a (*energiebesparende en/of energieopwekkende maatregelen*) of a (*energiebesparende en/of energieopwekkende maatregelen*) en b (*levensloopbestendige maatregelen*) en c (*maatregelen ten behoeve van NOM*) dan wel d (*maatregelen ten behoeve van aardgasvrij*) of e (*maatregelen ten behoeve van asbestsanering*) of f (*maatregelen ten behoeve van funderingsherstel*) verstrekt wordt geldt dat de lening:
  - a. minimaal € 2.500,- en maximaal € 30.000,- bedraagt;
  - b. een looptijd heeft van maximaal 10 jaar voor bedragen tot en met € 15.000,- en een looptijd van maximaal 15 jaar voor bedragen vanaf € 15.001,-;
  - c. een rentepercentage van 1,6% heeft;
  - d. verstrekt wordt van uit een bouwdepot;
  - e. een annuïtaire lening is; en
  - f. in overeenstemming is met de productspecificaties en uitvoeringsregels van de Stimuleringslening van SVn.
2. Voor de 'Toekomstbestendig Wonen lening' die consumptief voor het treffen van maatregelen als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder a (*energiebesparende en/of energieopwekkende maatregelen*) en c (*maatregelen ten behoeve van NOM*) dan wel d (*maatregelen ten behoeve van aardgasvrij*) of e (*maatregelen ten behoeve van asbestsanering*) verstrekt wordt geldt dat de lening:
  - a. minimaal € 2.500,- en maximaal € 50.000,- bedraagt;
  - b. een looptijd heeft van maximaal 10 jaar voor bedragen tot en met € 15.000,- en een looptijd van maximaal 15 jaar voor bedragen vanaf € 15.001,-;
  - c. een rentepercentage van 1,6% heeft;
  - d. verstrekt wordt van uit een bouwdepot;

- e. een annuïtaire lening is; en
  - f. in overeenstemming is met de productspecificaties en uitvoeringsregels van de Stimuleringslening van SVn.
3. Voor de 'Toekomstbestendig Wonen Lening' die hypothecair wordt verstrekt voor het treffen van maatregelen als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder a (*energiebesparende en/of energie opwekkende maatregelen*) en b (*levensloopbestendige maatregelen*) of c (*maatregelen ten behoeve van NOM*) dan wel d (*maatregelen ten behoeve van aardgasvrij*) of e (*maatregelen ten behoeve van asbestsanering*) geldt dat de lening:
- a. minimaal € 2.500,- en maximaal € 50.000,- bedraagt;
  - b. een looptijd heeft van maximaal 10 jaar voor bedragen tot en met € 25.000,- en een looptijd van maximaal 20 jaar voor bedragen vanaf € 25.001,-;
  - c. een rentepercentage van 1,6% bij een looptijd van 10 jaar heeft en 1,8% bij een looptijd van 20 jaar;
  - d. verstrekt wordt van uit een bouwdepot;
  - e. hypothecair wordt verstrekt;
  - f. een annuïtaire lening is; en
  - g. in overeenstemming is met de productspecificaties en uitvoeringsregels van de Stimuleringslening van SVn.
4. Voor de 'Toekomstbestendig Wonen Verzilverlening' die voor het treffen van maatregelen als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder a (*energiebesparende en/of energieopwekkende maatregelen*) en b (*levensloopbestendige maatregelen*) of c (*maatregelen ten behoeve van NOM*) dan wel d (*maatregelen ten behoeve van aardgasvrij*) of e (*maatregelen ten behoeve van asbestsanering*) of f (*maatregelen ten behoeve van funderingsherstel*) verstrekt wordt geldt dat de lening:
- a. hypothecair wordt verstrekt;
  - b. minimaal € 2.500,- en maximaal € 50.000,- bedraagt;
  - c. een rentepercentage van 1,7% heeft;
  - d. verstrekt wordt van uit een bouwdepot;
  - e. geen rente en aflossingsverplichting kent gedurende de looptijd. De hoofdsom met samengestelde rente is opeisbaar bij verkoop; en
  - f. in overeenstemming is met de productspecificaties en uitvoeringsregels van de Verzilverlening van SVn.
5. De 'Toekomstbestendig Wonen Maatwerklening' die voor het treffen van maatregelen als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder a (*energiebesparende en/of energieopwekkende maatregelen*) en e (*maatregelen ten behoeve van asbestsanering*) of f (*maatregelen ten behoeve van funderingsherstel*) wordt verstrekt geldt dat de lening:
- a. hypothecair wordt verstrekt;
  - b. minimaal € 2.500,- en maximaal € 50.000,- bedraagt;
  - c. een looptijd heeft van maximaal 30 jaar;

- d. een rentepercentage van 1,7% heeft;
- e. verstrekt wordt van uit een bouwdepot;
- f. een annuïtaire lening is; en
- g. in overeenstemming is met de productspecificaties en uitvoeringsregels van de Maatwerklening van SVn.

Artikel 7 Wijzigingen

De rentepercentages genoemd in deze regeling kunnen wijzigen wanneer de renteontwikkeling op de geldmarkt en/of de rentetarieven van SVn daar aanleiding toe geven. De productspecificaties en uitvoeringregels van SVn zijn leidend.

Artikel 8 Aanvraag

1. Een aanvraag wordt ingediend op een door het college vastgesteld formulier en gaat in ieder geval vergezeld van:
  - a. een overzicht van de te treffen maatregelen;
  - b. een financiële onderbouwing van de te treffen maatregelen vergezeld van bijvoorbeeld offertes;
  - c. een planning van de uitvoering van de werkzaamheden;
  - d. een kopie van afwijzingen van de SVn als bedoeld in artikel 4 onder d voor zover de aanvraag betrekking heeft op een 'Toekomstbestendig Wonen Maatwerklening';
2. Het college neemt binnen 8 weken na de ontvangst van de volledige aanvraag een beslissing.
3. De in het tweede lid bedoelde beslissing is een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb waartegen bezwaar kan worden gemaakt door belanghebbenden.

Artikel 9 Weigeringsgronden

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 4:25, tweede lid, en artikel 4:35 van de Awb wijst het college de aanvraag om de lening af als de aanvraag niet voldoet aan de in deze regeling gestelde eisen.
2. Het college wijst de aanvraag om de lening af als de gelden naar het oordeel van het college niet of in onvoldoende mate besteed zullen worden aan het doel waarvoor de lening wordt aangevraagd.

Artikel 10 Verplichtingen

Het college legt aan de ontvanger van de lening in ieder geval de volgende verplichtingen op:

- a. de maatregelen worden overeenkomstig de subsidieaanvraag uitgevoerd;
- b. de ontvanger verleent alle medewerking aan een eventuele controle ter plaatse en geeft inzicht in alle relevante documenten;

- c. de maatregelen worden pas uitgevoerd nadat de geldleningsovereenkomst is afgesloten;
- d. de maatregelen worden overeenkomstig de benodigde vergunningen en van toepassing zijnde regelgeving uitgevoerd;
- e. de maatregelen met betrekking tot asbestsanering worden verricht door een daartoe gecertificeerd bedrijf;
- f. de ontvanger van de lening stelt het college vooraf in kennis van wijzigingen die van belang zijn voor de verstrekte lening;
- g. de maatregelen zijn uiterlijk vijf weken voor beëindiging van het bouwdepot volledig gerealiseerd;
- h. de energiebesparende en/of energieopwekkende maatregel wordt allereerst gerealiseerd;
- i. voldaan wordt aan de bepalingen uit de geldleningsovereenkomst;
- j. het college wordt binnen twee weken na ontvangst van de afwijzing als bedoeld in artikel 14, vierde lid, hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht.

Artikel 11 Opschortende voorwaarden

De lening kan enkel verleend worden onder de opschortende voorwaarde dat een geldleningsovereenkomst tot stand komt.

Artikel 12 Budget en verdeelregels

1. Met inachtneming van artikel 3, derde lid, van de verordening stelt het college jaarlijks voor het daaropvolgende kalenderjaar één totaal budget vast voor de 'Toekomstbestendig Wonen Lening' consumptief en hypotheclair en de 'Toekomstbestendig Maatwerklening'. Hierbij neemt het college de gemeentebegroting in acht.
2. Met inachtneming van artikel 3, derde lid, van de verordening stelt het college jaarlijks voor het daaropvolgende kalenderjaar het budget voor de 'Toekomstbestendig Wonen Verzilverlening'. Hierbij neemt het college de gemeentebegroting in acht.
3. De provincie Gelderland heeft voor de uitvoering van onderhavige regeling een revolverend fonds opgericht. 50% van de lening wordt door de SVn verstrekt uit het door de provincie beschikbaar gestelde budget en 50% van de lening wordt verstrekt uit het door het college vastgestelde budget. Als het voor onderhavige regeling beschikbare budget van de provincie ontoereikend blijkt te zijn dan wordt de lening verstrekt door het college uit het vastgestelde budget als bedoeld onder het eerste en tweede lid totdat het budget overschreden wordt.
4. Aanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst. Wanneer de aanvrager krachtens artikel 4:5 van de Awb de gelegenheid heeft gehad de aanvraag aan te vullen, geldt als datum van ontvangst van de aanvraag de datum waarop de aanvraag volledig is.

Artikel 13 Intrekking subsidieverlening

Het college kan een toekenningsbesluit intrekken als:

- a. niet wordt voldaan aan de in artikel 10 genoemde verplichtingen;
- b. de lening niet wordt besteed aan de betaling van de werkelijke kosten van de gerealiseerde maatregelen waarvoor de lening is toegekend;
- c. de lening is verleend op grond van onjuiste gegevens;

Artikel 14 Verstrekking van de lening door SVn

1. Met het oog op verstrekking van de lening stuurt de aanvrager binnen 4 weken na ontvangst van het toekenningsbesluit, dit besluit en de onderliggende aanvraagstukken naar de SVn.
2. Het toekenningsbesluit als bedoeld onder het eerste lid betreft een reservering voor een 'Toekomstbestendig Wonen Lening' consumptief of hypothecair, 'Toekomstbestendig Wonen Verzilverlening' of de 'Toekomstbestendig Wonen Maatwerklening' uit het budget bedoeld in artikel 12 en vormt het startpunt voor een autonome financiële toetsing door SVn.
3. De regeling is in overeenstemming met de productspecificaties Stimuleringslening van SVn, productspecificaties Verzilverlening van SVn of de productspecificaties van de Maatwerklening van SVn en de deelnemingsovereenkomst die is gesloten tussen de gemeente en SVn.
4. SVn stelt met inachtneming van het toekenningsbesluit de hoogte van de 'Toekomstbestendig Wonen Lening' consumptief of hypothecair, 'Toekomstbestendig Wonen Verzilverlening' of de 'Toekomstbestendig Wonen Maatwerklening' vast en bij een positieve financiële toets brengt SVn een offerte uit. Bij een negatieve financiële toets wijst SVn de lening af. De aanvrager brengt vervolgens binnen twee weken na ontvangst van deze afwijzing door de SVn, het college op de hoogte van deze afwijzing.
5. Indien de aanvrager het niet eens is met de financiële toets van SVn, kan er een klachtenprocedure worden gestart bij SVn, en vervolgens eventueel bij het KifiD, of zich wenden tot de bevoegde burgerlijk rechter.
6. SVn besluit tot verstrekking van de toegekende Stimuleringslening(en) nadat aan de SVn-eisen omtrent bij haar in te dienen stukken en gegevens is voldaan, de SVn-krediettoets tot een positieve uitkomst heeft geleid en (een) door haar uitgebrachte leningofferte(s) is (zijn) aanvaard.
7. SVn verstrekt met in achtneming van deze regeling en het toekenningsbesluit de lening en beheert een geoffeerde 'Toekomstbestendig Wonen Lening' consumptief of hypothecair, de 'Toekomstbestendig Wonen Verzilverlening' en de 'Toekomstbestendig Wonen Maatwerklening'.

Artikel 15 Uitbetaling van de subsidie, voorschotten en vaststelling

1. Aanvrager kan per gerealiseerde maatregel een verzoek doen tot uitbetaling van de subsidie in de vorm van een lening. De uitbetaling vindt plaats in de vorm van een voorschot. Hiervoor dient de aanvrager nadat de maatregel volledig is gerealiseerd, een verzoek in middels een door het college vastgesteld formulier. Dit formulier gaat in ieder geval vergezeld van:
  - a. het volledig ingevulde en ondertekende formulier 'overzicht gerealiseerde maatregelen';
  - b. het door de SVn per factuur voorgeschreven declaratieformulier dat volledig ingevuld, ondertekend en voorzien is van de vereiste bijlagen.

2. Het college stelt de hoogte van het voorschot met in achtneming van de maximale subsidiabele kosten zoals opgenomen in het toekenningsbesluit vast.
3. Het college wijst een verzoek tot uitbetaling van een voorschot af als de maatregel niet volledig gerealiseerd is.
4. Het college kan een verzoek tot uitbetaling van een voorschot afwijzen als niet voldaan is aan de vereisten uit deze regeling en/of het toekenningsbesluit.
5. Het besluit op een verzoek tot uitbetaling van een voorschot is een besluit in de zin van de Awb.
6. Nadat het college de hoogte van het voorschot heeft bepaald, stelt het college de SVn hiervan op de hoogte door het toesturen van de goedgekeurde declaraties. De uitbetaling van het voorschot vindt vervolgens plaats door de SVn uit het bouwdepot.
7. Tot uiterlijk vier weken voor beëindiging van het bouwdepot kan een verzoek tot uitbetaling van een voorschot bij het college worden ingediend.
8. Het laatst ingediende verzoek tot uitbetaling van een voorschot, wordt tevens aangemerkt als een aanvraag tot vaststelling als bedoeld in de Awb van de subsidie in de vorm van een lening.
9. Het college stelt binnen vier weken na beëindiging van het bouwdepot de aanspraak op subsidie definitief vast.

Artikel 16 Hardheidclausule

Het college kan bepalingen in deze regeling buiten toepassing verklaren of daarvan afwijken voor zover toepassing gelet op het doel van de regeling leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 17 Mandatering

Het college mandateert de bevoegdheden voor uitvoering van deze regeling, met uitzondering van de bevoegdheden genoemd in artikel 16 (hardheidsclausule), aan de eenheidsmanager van de eenheid Ruimtelijke Leefomgeving.

Artikel 18 Inwerkingtreding en Citeertitel

1. Deze subsidieregeling treedt daags na bekendmaking in werking.
2. Deze regeling wordt aangehaald als subsidieregeling 'Toekomstbestendig Wonen Gelderland', gemeente Apeldoorn.

Aldus vastgesteld door het college van b&w d.d. xxx

Bijlage A:

Lijst met maatregelen als bedoeld in artikel 5

Voorwaarde voor het verstrekken van een lening is dat er minimaal één energiemaatregel wordt uitgevoerd, al dan niet in combinatie met andere maatregelen.

Energiebesparende en energieopwekkende maatregelen als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder a zijn:

- Dakisolatie, met Rc-waarde van minimaal 3,5 m²K/W
- Gevelisolatie, met Rc-waarde van minimaal 3,5 m²K/W
- Spouwmuurisolatie in bestaande spouw, met Rc-waarde van minimaal 1,3 m²K/W
- Vloerisolatie, met Rc-waarde van minimaal 3,5 m²K/W
- Isolatieglas (HR++, HR +++ of glas met dezelfde u-waarde of beter)
- Isolatiekozijn (U-waarde maximaal 1,2)
- Warmtepomp
- Warmtepompboiler/combinatiewarmtepomp
- WTW voor ventilatie (warmteterugwinning)
- Zonnecollectoren/zonneboiler
- LTV (lage temperatuur verwarming)
- Douche WTW (warmteterugwinning)
- Vraag-/druk-/CO₂ gestuurde ventilatieroosters
- Kleinschalige windturbine (passend binnen het geldende gemeentelijk ruimtelijke beleid)
- Thuisaccu
- Waterstofketel
- Infrarood paneel
- Hybride warmtepomp

Maatregelen ten behoeve van het levensloopbestendig maken van de woning als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder b zijn:

- Slaapkamer en/of badkamer op begane grond
- Badkamer gelijkvloers met slaapkamer
- Geschikt maken van de badkamer voor verzorging
- Verstelbaar keukenblok
- Inductie kookplaat (als vervanging van gas of keramisch)
- Verbreden deuren

- Aanbrengen traplift of andere traphulpmiddelen
- Automatische opener garage
- Automatische raamopener voor hoog klep-, val- of uitzetraam (met afstandsbediening)
- Gemotoriseerde (rol)gordijnen met afstandsbediening
- Extra lichtpunt (optioneel met sensor) voor looppadverlichting 's nachts naar toilet
- Hang- en sluitwerk conform politiekeurmerk
- Voldoende wandcontactdozen op bereikbare plaatsen
- Optische rookmelder op slaapverdieping (op lichtnet)
- Koolmonoxidemelder
- Gasmelder
- Gasafsluiter
- Waterdetector
- Teruggebogen deurklinken
- Drempels weghalen of verlagen
- Vervangen voordeur met dorpel en driepuntsluiting met comfortslot
- Deurbel met geluidversterking/lichtsignaal
- Wandbeugel bij de deur (Binnen- en/of buitenzijde)
- Toegangspad opgehoogd of hellingsbaan om niveauverschillen te compenseren
- Stalen drempeloploop voor oplossen hoogteverschil
- Buitenlamp (eventueel met bewegingsmelder of schemerschakelaar)
- Verlicht huisnummer zonder extra stroomaansluiting
- Elektronisch slot/sleutelkuis voor thuiszorg
- Tweede trapeuning
- Beugel aan of vlak naast spil van de trap
- Trapeuning verlengen
- Lichtpunt met hotelschakelaar in trapgat
- Infreezen antislipranden in traptreden
- Verwijderen oude vloertegels en antisliptegels aanbrengen
- Antisliplaag op bestaande vloertegels
- Beugels naast douche
- Opklapbaar douchezitje met armleggers
- Thermostatische badmengkraan
- Thermostatische douchemengkraan

- Verdiepen douchevloer in verband met afwatering (bij cabine)
- Bad vervangen door douche inclusief leiding- en tegelwerk
- Tweede toilet realiseren in bestaande doucheruimte
- Toilet op verdieping
- Verhoogde toiletpot plaatsen (>46 cm)
- Opklapbare beugel aanbrengen naast het toilet
- Éénhendelmengkraan keuken
- Inloopdouche aanbrengen

Nul Op de Meter Maatregelen als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder c :

NulopdeMeter-woning. Hiervoor moet de woning een energieprestatiecertificaat (EPC) hebben gekregen van een gecertificeerde adviseur. Uit het certificaat moet blijken dat de energie die jaarlijks opgewekt en verbruikt wordt, gelijk of lager is dan nul (bij normaal gebruik). Er moet extra opwekking aanwezig zijn voor gebruikers gebonden energie van ten minste:

- 3.150 kWh voor vrijstaande of half vrijstaande woningen
- 2.700 kWh voor tussenwoningen
- 1.780 kWh voor flats en appartementen

Alle noodzakelijke technische maatregelen die leiden tot het verkrijgen van het hiervoor genoemde certificaat.

Maatregelen ten behoeve van aardgasvrij van de woning maken als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder d zijn:

Hierbij gaat het om maatregelen die er toe bijdragen dat de woning afgekoppeld wordt van het aardgasnet zoals genoemd onder de energiebesparende maatregelen en de Nul op de Meter Maatregelen en de aansluiting op een warmtenet of een aangepaste elektriciteitsaansluiting.

Maatregelen ten behoeve van asbestsanering als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder e zijn:

- Inventarisatie asbestsanering door een gecertificeerd onderzoeksbureau
- Benodigde vergunning
- Asbestsanering
- Andere kosten die noodzakelijkerwijs gemaakt moeten worden en die een direct gevolg zijn van de asbestsanering

Maatregelen die bijdragen aan het funderingsherstel als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder f zijn:

- Inventarisatierapport funderingsherstel
- tekeningen funderingsherstel

- Vergunning funderingsherstel
- Funderingsherstel
- Andere kosten die noodzakelijkerwijs gemaakt moeten worden en die en direct gevolg zijn van de funderingsproblemen